

Вх. №...../.....2022 г.

ДО
Г-Н СТАНИСЛАВ ТОДОРОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

ДОКЛАД
от
дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“ и
дирекция „Правна“

Относно: проект на Правила за изменение и допълнение на Правилата за работа на организиран борсов пазар на електрическа енергия

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Съгласно чл. 21, ал. 1, т. 42 от Закона за енергетика (ЗЕ) по предложение на оператора на съответния борсов пазар Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) одобрява правила за работа на организиран борсов пазар на електрическа енергия. В изпълнение на това законово правомощие КЕВР е одобрила предложените от „Българска независима енергийна борса“ ЕАД (БНЕБ ЕАД, борсовия оператор) Правила за работа на организиран борсов пазар на електрическа енергия (ПРОБПЕЕ, Правилата, обн. ДВ, бр. 55 от 19.06.2020 г., посл. ред. ДВ, бр. 2 от 2022 г.), които са в сила към настоящия момент.

С писма с вх. № Е-13-210-12 от 18.04.2022 г. и с вх. № Е-13-210-23 от 08.07.2022 г. от БНЕБ ЕАД са постъпили предложения за изменение и допълнение на ПРОБПЕЕ. В тази връзка със Заповед № 3-Е-1090 от 12.07.2022 г. на председателя на КЕВР е сформирана работна група, която да извърши анализ на постъпилите предложения и да изготви доклад и проект на Правила за изменение и допълнение на Правилата за работа на организиран борсов пазар на електрическа енергия (проект на ПИД на ПРОБПЕЕ).

След обсъждане и анализ на относимите факти и обстоятелства се установи следното:

С посочените по-горе писма, БНЕБ ЕАД е направило предложения за изменение и допълнение на чл. 13, чл. 20, чл. 24, чл. 28, чл. 55, чл. 66, чл. 68, чл. 69, чл. 70, чл. 87, чл. 99, чл. 122, чл. 123, чл. 127, чл. 148, чл. 149, чл. 151, чл. 159, чл. 167, чл. 170, чл. 215, чл. 226, чл. 229, чл. 246, чл. 247, чл. 248, чл. 249, 253, чл. 254, чл. 255, чл. 256, чл. 257, чл. 275, чл. 276, чл. 277, чл. 279, чл. 295 и чл. 312.

Постъпилите предложения, ведно с мотивите на борсовия оператор, както и мотивите за тяхното приемане, съответно отхвърляне, са отразени в съгласувателна таблица към настоящия доклад.

Съгласно чл. 317 от ПРОБПЕЕ всички промени в Правилата се одобряват от КЕВР и се публикуват на интернет страницата на БНЕБ ЕАД. Предвид посочената разпоредба предложенията на БНЕБ ЕАД за изменение и допълнение на ПРОБПЕЕ следва да бъдат разгледани от КЕВР, като в хода на тяхното разглеждане следва да се вземат предвид относимите разпоредби на Закона за нормативните актове (ЗНА).

Съгласно чл. 28, ал. 1 и ал. 2 от ЗНА, в редакцията обн. ДВ, бр. 34 от 2016 г., в сила от 04.11.2016 г., проектът на нормативен акт се внася за обсъждане и приемане от компетентния

орган заедно с мотивите, съответно доклада към него и предварителната оценка на въздействието по чл. 20 от ЗНА, като мотивите, съответно докладът, следва да съдържат: причините, които налагат приемането; целите, които се поставят; финансовите и други средства, необходими за прилагането на новата уредба; очакваните резултати от прилагането, включително финансовите, ако има такива; анализ за съответствие с правото на Европейския съюз. Предвид разпоредбата на § 5 от Преходните и заключителни разпоредби към ЗНА, за приеманите от КЕВР подзаконови нормативни актове не се изисква изготвяне на предварителна оценка на въздействието по чл. 20 от ЗНА.

Във връзка с горното, в настоящия доклад са изложени мотивите за приемането на проект на ПИД на ПРОБПЕЕ, както следва:

1. Причини, които налагат изменението и допълнението на ПРОБПЕЕ:

Изменения и допълнения в ПРОБПЕЕ се налагат поради динамично променящите се условия на пазара на електрическа енергия, наблюдавания се ръст на цените на енергията и необходимостта от ефективно управление на финансовия риск. Изменения са необходими и за въвеждане на изискванията на чл. 8, пар. 4 от Регламент 2019/943, както и поради специфични изисквания за фактуриране на сделките, регламентирани в данъчното законодателство. Също така, в резултат от натрупаната практика от работата на борсовия пазар и неговото администриране, е установена необходимост от прецизиране на отделни разпоредби от Правилата.

2. Целите, които се поставят:

Чрез изменението на чл. 13 и други свързани с него разпоредби от ПТЕЕ се цели въвеждане на самофактуриране от страна на БНЕБ ЕАД, тъй като за целите на данък добавена стойност самофактурирането следва да се осъществява чрез самостоятелен документ (споразумение), подписано от страните, за което следва да бъде уведомена Националната агенция за приходите. В тази връзка в ПРОБПЕЕ следва да се създаде основанието за сключване на такова споразумение между БНЕБ ЕАД и търговските участници. По този начин сключването на споразумение за самофактуриране ще стане елемент от фактическия състав на регистрацията на търговски участник на борсовия пазар на електрическа енергия на пазарните сегменти „Ден напред“ и „В рамките на деня“.

Предложението за промяна на чл. 24 и чл. 28 от ПРОБПЕЕ е във връзка с промяна на процедурата по оторизация на лицата, които са посочени като отговорници за търговия.

Изменението и допълнението на чл. 66, чл. 68, чл. 69, чл. 70, чл. 87 и дефинирането в § 1, т. 43а от Допълнителната разпоредба на ПРОБПЕЕ на понятието „петнадесетминутен продукт“ цели въвеждане на изискването на чл. 8, пар. 4 от Регламент (ЕС) 2019/943 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 година относно вътрешния пазар на електроенергия (Регламент 2019/943), според който периодът за уреждане на дисбаланса е 15 минути във всички зони за съставяне на графици.

С оглед създаване на възможност за по-ефективно управление на финансовия риск от страна на БНЕБ ЕАД и предвид динамиката на пазара на електрическа енергия и наблюдавания се ръст на цените на енергията се предвиждат изменения на чл. 215, чл. 226, чл. 229, чл. 246, чл. 247, чл. 248, чл. 255 и чл. 256 от ПРОБПЕЕ.

Чрез допълването на чл. 55, чл. 99, чл. 159, чл. 167, чл. 170, чл. 253 и чл. 295 от ПРОБПЕЕ се постига непрекъснатост и проследимост на номерацията на всички инструкции, издавани от БНЕБ ЕАД на основание норми от ПРОБПЕЕ.

Също така, в резултат от натрупаната практика от работата на борсовия пазар и неговото администриране, се установяват неточности и пропуски в някои разпоредби на ПРОБПЕЕ, които следва да бъдат прецизирани или отстранени.

3. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:

Прилагането на ПИД на ПРОБПЕЕ не е обвързано с разходи за държавния бюджет.

4. Очаквани резултати от прилагането:

Приемането и прилагането на ПИД на ПРОБПЕЕ ще допринесе за по-ефективната работа на борсовия оператор, по-малки колебания в цените на електрическата енергия, по-голяма конкуренция между производителите/търговците, но и по-голям потенциален пазар за продажбите/покупките им, ще направи българския пазар на електрическа енергия много по-надежден и ще бъде от полза и в интерес на всички търговски участници, в т.ч. и на крайните клиенти.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

Предложеният проект на ПИД на ПРОБПЕЕ е в съответствие и не нарушава основни права и принципи от правото на Европейския съюз. Проектът на ПИД на ПРОБПЕЕ е съобразен с изискванията на Регламент (ЕС) 2019/943 на Европейския парламент и на Съвета от 05.06.2019 г. относно вътрешния пазар на електроенергия.

При одобряване на предложения проект следва да бъде проведена процедура в съответствие с разпоредбите на ЗНА, на Административнопроцесуалния кодекс и на ЗЕ. Проектът на ПИД на ПРОБПЕЕ следва да бъде публикуван на интернет страницата на КЕВР, ведно с доклада, съдържащ мотивите, както и на Портала за обществени консултации. Следва да бъде проведено обществено обсъждане на проекта, като на заинтересованите лица бъде предоставен подходящ срок за изразяване на становища и предложения по него.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 14 и чл. 21, ал. 1, т. 42 от Закона за енергетиката, чл. 26 от Закона за нормативните актове, чл. 43, ал. 1, чл. 49 и чл. 51 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, предлагаме на Комисията да обсъди следните

РЕШЕНИЯ:

- 1. Да приеме настоящия доклад;**
- 2. Да приеме проект на Правила за изменение и допълнение на Правилата за работа на организиран борсов пазар на електрическа енергия;**
- 3. Да насрочи обществено обсъждане на проекта по т. 2, като на участниците в него да се осигури възможност за дистанционно участие;**
- 4. Датата и часът на общественото обсъждане бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране;**
- 5. Проекта по т. 2, ведно с доклада да публикуват на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране и на Портала за обществени консултации;**
- 6. Да определи 14-дневен срок за предложения и становища във връзка с публикувания проект по т. 2 след провеждане на общественото обсъждане.**

Приложения:

- 1. Проект на Правила за изменение и допълнение на Правилата за работа на организиран борсов пазар на електрическа енергия;**
- 2. Съгласувателна таблица.**

С уважение,

Работна група съгласно Заповед № 3-Е-1090 от 12.07.2022 г. на председателя на КЕВР:

Пламен Младеновски – директор на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“;

Елена Маринова – директор на дирекция „Правна“;

Милен Трифонов – началник на отдел в дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“;

Юлиан Стоянов – главен експерт в дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“;

Радостина Методиева – главен юрисконсулт в дирекция „Правна“;

Радослав Райков – главен юрисконсулт в дирекция „Правна“;

Силвия Петрова – главен юрисконсулт в дирекция „Правна“.